

Államadósság Kezelő Központ Zártkörűen Működő Részvénytársaság

A központi költségvetés és az államadósság finanszírozása 2010-ben

1. Az államadósság alakulása 2009-ben

Adósságállomány

Az állam bruttó adóssága 2009. november végén 19.033 milliárd forint volt, az év végére az államadósság állománya várhatóan már nem változik jelentősen. Az államadósság részét képező lehívott nemzetközi hitelcsomagból devizabetétként és hitelként kihelyezett összeg mintegy 1.100 milliárd forintot tesz ki. 2008. év végéhez képest mintegy 900 milliárd forinttal nő a központi költségvetés adóssága, mely adósságnövekedés elmarad a központi kormányzat teljes deficitjétől.

A forintban fennálló adósság változásának összetevői

A központi költségvetés bruttó forintadóssága 2009-ben várhatóan 733 milliárd forinttal csökken. A nettó hitelműveletek várhatóan 204 milliárd forinttal növelik, a nettó piaci állampapír kibocsátás 937 milliárd forinttal csökkenti a forintadósságot. Ezen belül 975 milliárd forinttal csökken a hosszú futamidejű forrást jelentő kötvényállomány és 38 milliárd forinttal nő a kincstárjegyek állománya.

A devizában fennálló adósság változása

A devizaadósság forintban kifejezett nagysága 2009-ben jelentősen emelkedik a 1.708 milliárd forint nettó kibocsátás következtében. Az év végi devizaadósság forint értékét a nettó kibocsátás mellett az év végi devizaárfolyam befolyásolja még, ami a jelenlegi nagymértékű deviza árfolyammozgás mellett nehezen prognosztizálható. A jelentős összegű nettó devizaműveletek hatására a költségvetés deviza-adóssága a betétek nélkül a teljes költségvetési adósság arányában 2009. végén 41 %-ot tesz ki, míg a nemzetközi hitelcsomag és betétek nélküli devizaadósság arány 33%.

2. Az államadósság kezelési stratégia 2010-ben

A pénzügyi válság hatására a 2010. évi finanszírozási terv a 2009. folyamán kialakított és sikeresnek bizonyuló, a piaci keresletre rugalmasan reagáló kibocsátási politika alkalmazására épül. Továbbra is alapvető cél az állam hosszú távon biztonságos finanszírozásának biztosítása, amely növekvő mértékben épít a tőkepiaci eszközökre. A 2010. évi kibocsátási terv célja ezért a forint állampapírpiac normalizálása, a kereslet-kínálati egyensúly helyreállítása, a befektetői bizalom erősítése. A folyamat eredményeként pedig fokozatosan lehetővé válik a teljes mértékű állampapír-piaci finanszírozás.

E célok megvalósítása érdekében a válság előtt alkalmazotthoz képest rugalmasabb piaci magatartást gyakorol az ÁKK Zrt. A jövő év elején az államkötvény aukciós naptárban ennek megfelelően nincsenek előre meghatározott futamidők – a futamidőket és mennyiségeket az ÁKK a piaci jelzésekre reagálva határozza meg, ugyanakkor a jelenlegi piaci igények alapján eleinte a 3, 5 és 10 éves kötvények egyidejű meghirdetése várható a kötvény aukciós időpontokban. A piaci helyzet függvényében új termék, a diszkont kincstárjegyek hozamához kötött változó kamatozású államkötvény bevezetésére kerülhet sor 2010-ben. Ezen kívül az eddig megszokott államkötvény visszavásárlások mellett a 2009-ben lebonyolított kísérleti tranzakció után az államkötvény csere aukciók további alkalmazására is sor kerülhet.

2. Finanszírozási igény 2010-ben

- A kincstári kör hiánya

A Magyar Köztársaság 2010. évi költségvetéséről szóló törvénytervezet a központi költségvetés privatizációs bevételek nélküli *pénzforgalmi* deficitjét 836 milliárd forintban állapította meg. A Társadalombiztosítási Alapok hiánya 69 milliárd forintban került meghatározásra. Az elkülönített állami alapok éves többlete 35 milliárd forintot tesz ki. A kincstári kör teljes nettó finanszírozási szükséglete 870 milliárd forint.

- Közvetlen uniós kifizetések előfinanszírozása

Finanszírozási tételként jelenik meg 2010-ben az EU transferek egyenlege, amely 2010-ben a tervek szerint 111 milliárd forinttal csökkenti a KESZ likviditását.

Nettó finanszírozási igény alakulása

2010-ben a tervezett nettó finanszírozási igény várhatóan 982 milliárd forintot tesz ki.

- Adósság lejáratok, megújítási igény

2010-ben várhatóan 5.694 milliárd forint összegű adósság kerül törlesztésre, ami közel 14%-kal kisebb a 2009-es szintnél. 984 milliárd forinttal, 5.328 milliárd forintra csökken a forintadósság törlesztési igénye 2010-ben; míg a devizaadósság törlesztési igénye 77 milliárd forinttal, 366 milliárd forintra nő.

A forintadósság miatti összesen 5.328 milliárd forint visszafizetés (ami 16%-os csökkenést jelent 2009-hez képest) kétharmada diszkont kincstárjegy lejárat, a törlesztésből a kötvények 22 %-kal, a lakossági állampapírok 9 %-kal részesednek. A diszkont kincstárjegyek törlesztése jelentős halmozódást tartalmaz, mivel az éven belül lejárató kincstárjegyeket többször is meg kell újítani.

3. A finanszírozás főbb jellemzői 2010-ben

A tervezett bruttó kibocsátás

2010-ben a mérséklődő deficit és lejáratok miatt várhatóan csökken a bruttó kibocsátás. A 2009. évi 7.572 milliárd forintos - betételhelyezés nélkül számított - bruttó értékesítéssel és hitelfelvétellel szemben 2010-ben várhatóan 17%-kal kevesebb, mintegy 6.262 milliárd forint összegű kibocsátásra lesz szükség a teljes bruttó finanszírozási igény biztosításához. Az összes kibocsátás 94%-a forint, 6%-a deviza.

A tervezett nettó kibocsátás

2010-ben várhatóan 568 milliárd forint lesz a nettó piaci kibocsátás, ami jelentős előrelépés a teljes piaci finanszírozás felé.

A javuló állampapír-piaci helyzetre tekintettel a nettó forint állampapír értékesítés 2010-ben várhatóan már pozitív lesz. Az államkötvények nettó értékesítése a tervek szerint 170 milliárd forinttal a diszkont kincstárjegyek nettó értékesítése 153 milliárd forinttal haladja meg a lejáratokat, míg a lakossági kincstárjegyek állománya várhatóan stagnál. 2010-ben az EIB által forintban nyújtott hitelek 215 milliárd forint nettó finanszírozási forrást jelentenek.

2010-ben a Magyar Állam 1,5 milliárd euró értékben tervez deviza forrásbevonást a nemzetközi tőkepiacokról, ami alapvetően a lejáró devizaadósság refinanszírozását biztosítja. Ezt figyelembe véve a nettó devizakibocsátás volumene 37 milliárd forint lesz 2010-ben. Projektfinanszírozási céllal a nemzetközi pénzügyi intézménytől 2010-ben devizahitel felvételére nem kerül sor.

Budapest, 2009. december 17.